

01

Executive Talk:

Interprofessional Education in Health science schools

รศ. ดร. นพ.เชตศักดิ์ ไอรมณีรัตน์

ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การทำงานดูแลรักษาผู้ป่วยในปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือกันของบุคลากรหลายสาขาวิชา กล่าวได้ว่าแทบไม่มีบริบทการทำงานใดเลยที่แพทย์ทำงานดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนจากบุคลากรคนอื่น การออกแบบระบบการจัดการศึกษาก็พึงจัดให้กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยแนวทางการจัดการสอนแบบดั้งเดิมมักเป็นการสอนแยกวิชาชีพ ต่างคนต่างเรียนรู้เฉพาะเรื่องของตนเอง (uniprofessional education) เป็นวิธีการที่ประสบปัญหา บัณฑิตแพทย์ และบัณฑิตจากหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาอื่นๆ จำนวนไม่น้อยไม่เข้าใจว่าบุคลากรวิชาชีพอื่นทำงานอย่างไร จะประสานความร่วมมืออย่างไรให้มีประสิทธิภาพ เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกัน ส่งผลไปถึงความปลอดภัยของคนไข้ พัฒนาการที่วงการการศึกษาออกแบบในช่วงแรกเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าว ทำโดยการจัดการสอนที่หลักสูตรจัดให้มีเวลาที่ผู้เรียนได้มีโอกาสรับฟัง ทำความเข้าใจ วิธีคิด วิธีทำงานของวิชาชีพที่หลากหลาย (multiprofessional education) ทำให้บัณฑิตแพทย์เริ่มตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการร่วมมือ และช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่มเพื่อนต่างวิชาชีพ แต่อย่างไรก็ตาม หลักสูตรลักษณะดังกล่าวยังไม่ได้พัฒนา

ทักษะในการทำงานร่วมกันระหว่างวิชาชีพ แนวทางการจัดการศึกษาที่จะตอบโจทย์การทำงานร่วมกันของสหสาขาวิชาชีพ คือ Interprofessional education ซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันกับเพื่อนต่างวิชาชีพ

องค์การอนามัยโลก (WHO) นิยามความหมายของ Interprofessional education (IPE) ไว้ว่าเป็นการจัดการสอนที่ผู้เรียนมาจากสองวิชาชีพหรือมากกว่า ทำการเรียนรู้เกี่ยวกับ เรียนรู้จาก และเรียนรู้ร่วมกัน (learn about, from, and with) กับวิชาชีพอื่น เพื่อที่จะสร้างความร่วมมือกันในการทำงาน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาแนวคิดและวิธีการในการจัดการศึกษาแบบ IPE อย่างต่อเนื่อง องค์กรทางการศึกษาในระดับนานาชาติหลาย องค์กรพยายามสนับสนุน ส่งเสริมการสอนแบบสหวิชาชีพนี้ หลายสถาบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ การศึกษาแบบสหวิชาชีพ อย่างไรก็ตามการดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับจากหลักสูตรที่เป็น uniprofessional education ไปสู่ interprofessional education เป็นเรื่องที่ใหม่สำหรับ โรงเรียนแพทย์หลายแห่งในประเทศไทย มีความท้าทายและอุปสรรคในการดำเนินการอยู่พอสมควร วารสาร SHEE Journal ในฉบับนี้จึงได้รับการจัดทำขึ้นใน theme: Interprofessional Education in Health science schools โดยมุ่งหวังจะช่วยให้อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานในการจัดการสอน IPE อย่างมีประสิทธิภาพ และได้เห็นตัวอย่างที่น่าสนใจในการสอน IPE

วารสาร SHEE journal ฉบับนี้ นำเสนอ แนวทางการสอน IPE โดยปูพื้นฐานจากสมรรถนะหลัก (Core competencies) ที่จัดเป็นเป้าหมายสำคัญในการสอน IPE มีการนำเสนอแนวทางการจัด IPE ด้วยกระบวนการที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การสอนในบริบทเวชศาสตร์ชุมชน (community-based medicine) และการสอนด้วยสถานการณ์สมมติ (simulation-based IPE) นอกจากนี้ องค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ การประเมินผลวารสารนี้จึงมีบทความแสดงแนวทางการประเมิน Interprofessional competencies ด้วย นอกจากนี้ทีมงานก็ยังได้ไปสอบถามนักศึกษาแพทย์เกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ ซึ่งน่าจะช่วยให้คุณผู้อ่านเข้าใจผู้เรียนได้มากขึ้น ส่วนใน column Education movement ผมก็ได้แนะนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการสอน IPE ในบริบทของโรงเรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพไทย และในบทความ SHEE sharing ฉบับนี้ก็ได้นำเสนอบทความเกี่ยวกับการพัฒนา interprofessional competencies ด้วยรูปแบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยกุมารเวชศาสตร์ ซึ่งน่าจะเป็นตัวอย่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่อาจารย์แพทย์ที่สนใจสามารถนำไปใช้ได้

นอกจากเนื้อหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับ IPE ที่นำเสนอในวารสารนี้แล้ว ทีมงานก็ยังได้นำเสนอ บทความใน column ประจำอีกหลายเรื่อง ได้แก่ การสัมภาษณ์ อาจารย์ศิริรัตน์ เล็งเอียด ผู้ได้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่นของสภาอาจารย์ศิริราช ประจำปี พ.ศ. 2566 ในคอลัมน์ เชิดชู ส่วนในคอลัมน์ Message from Deputy Dean

ท่านรองคณบดีฝ่ายการศึกษา ก่อนปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลก็จะได้มา update ความคืบหน้าในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในคอลัมน์ SHEE research ดร.เกียรติยศ ได้นำเสนอ งานวิจัยเชิงอนาคต (อนาคตศึกษา) ซึ่งเป็นรูปแบบ งานวิจัยที่หลายท่านอาจไม่เคยรู้จักมาก่อน ซึ่งเป็น แนวทางการวิจัยเพื่อคาดการณ์สิ่งที่อาจเกิดใน อนาคตบนพื้นฐานข้อมูลที่มี เพื่อให้อาจารย์สามารถ วางแผนรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีขึ้น สำหรับ คอลัมน์ Click&Go with technology ฉบับนี้ จะเป็นการสอนการใช้งาน Function Cite While You Write ของ EndNote ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ที่ต้องการเขียน reference citation ให้กับบทความวิชาการของตนเองครับ

ทางทีมงานวารสาร SHEE journal หวังว่า เนื้อหาในวารสารนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้่านทุกท่าน และจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยผลักดันให้เกิดการปรับหลักสูตร ปรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพให้เกิด Interprofessional Education ที่มีประสิทธิภาพขึ้น นำไปสู่การสร้างบุคลากร วิทยาศาสตร์สุขภาพที่สามารถทำงานร่วมกันได้ ดี ส่งผลดีต่อการให้บริการผู้ป่วยทุกระดับ และ หากเนื้อหาในบทความส่วนใดที่ท่านผู้อ่านมีข้อสงสัย หรืออยากแลกเปลี่ยน idea ในการทำ Interprofessional education ทุกท่าน สามารถส่งคำถามกลับมาให้ทีมงานได้นะครับ หรือจะติดต่อขอเข้ารับคำปรึกษาจาก SHEE consult ก็ได้ครับ

Mahidol University
Faculty of Medicine Siriraj Hospital

การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ

เล่าพื้นฐาน ย่อยหลักการ นำไปใช้งานได้จริง

SHEE ONLINE COURSE

เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา

Full Course

เทียบเท่า **5.30** ชั่วโมง

อัตราค่าลงทะเบียน

1,200 บาท

บุคลากรภายในคณะฯ
ลงทะเบียนฟรี!

เป้าหมายการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. บรรยายปรากฏการณ์และสาเหตุที่เกิดขึ้น
2. เปรียบเทียบความเหมือนและต่างความคิดของตน
3. สร้างแนวคิดหรือทฤษฎี

Uwe Flick (2014 : 369)

Flick, U. (2014) An Introduction to Qualitative Research, 2nd Edition, Sage Publications, London.

เนื้อหาการอบรม

รับ **Certificate** หลังผ่านการอบรม

- ความสำคัญและทฤษฎีเบื้องหลังการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- การวิเคราะห์นิยามปฏิบัติการเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล
- วิธีจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
- แนวทางและฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์เนื้อหา
- แนวทางและฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์แก่นสาระ
- วิธีการเขียนสรุปผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์แก่นสาระ

ดร.เกียรติยศ กุลเดชชัยชาญ

สอบถามเพิ่มเติม คุณชัชวาล โทร. 02 419 4935

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

SHEE.CONNECT

MAHIDOL.SHEE